

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Kryzysy gospodarcze w dziejach
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-KGwD-36smged1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny
4. Kierunek studiów: Gospodarka i ekonomia w dziejach
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h ĆW
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Roman Macyra, dr hab. prof. UAM, macyra@amu.edu.pl,
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Student powinien opanować wiedzę (fakty i umiejętność ich interpretacji) dotyczącą głównych lub kluczowych zjawisk wynikających z kryzysów gospodarczych, w tym m.in.: wskazanie istotnych różnic między kryzysem systemu gospodarczego a kryzysem finansowym albo bankowym i ich wpływem na procesy gospodarcze i społeczne. Osobnym zagadnieniem, które powinien poznać, to systematyzacja chronologiczna historii kryzysów w układzie państwowym i międzynarodowym. Wskazane byłoby uzyskanie podstawowej wiedzy faktograficznej umożliwiającej zdefiniowanie określonych problemów i ich powiązanie z właściwym tematem; opanowanie podstawowych pojęć (m.in. kryzys, depresja, hossa, bessy, stagflacja, inflacja, deflacja, bezrobocie). Ma uzyskać umiejętność rozróżnienia pomiędzy poszczególnymi rodzajami kryzysów; pozyskać zdolność do korelacji pomiędzy określonym etapem rozwoju społecznogospodarczego a założeniami teoretycznymi kształtującymi lokalne, krajowe i międzynarodowe kryzysy gospodarcze; wiedzę dotyczącą m.in. równowagi na rynkach finansowych w wyniku działania banków czy na rynku pracy w następstwie polityki gospodarczej państw. Powinien rozumieć znaczenie badań nad zjawiskiem kryzysu na poziomie krajowym i w skali międzynarodowej, zarówno w wymiarze uwarunkowań lokalnych jak i globalnym; specyfikę badań nad zachowaniem głównych podmiotów gospodarczych zarówno na rynku wewnętrznym, jak i zewnętrznym, i rolę w tych analizach banków; istotę związków między ekonomią, kulturą i polityką a stabilnością finansową; wpływ chciwości, niepewności i niedoszacowanego ryzyka na krajową i międzynarodową gospodarkę; znaczenie banków centralnych i komercyjnych dla światowego rozwoju gospodarczego i ich rolę w kryzysach drugiej połowy 20. wieku. Powinien mieć umiejętność gromadzenia, czytania i ewaluowania danych statystycznych z danego zakresu; analizy i oceny prac naukowych z zakresu finansów i bankowości, polityki gospodarczej, streszczenia ich i komentowania; prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami charakterystycznymi dla tej dyscypliny nauki, konstruowania tez i rozwijania w dłuższej wypowiedzi uzasadnienia stawianych wniosków m.in. w formie indywidualnej prezentacji; gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; usystematyzowania poszczególnych nurtów polityki pieniężnej w gospodarce światowej; porównywania teorii pieniężnych i organizacji rynku pracy w różnych teoriach ekonomii. Zakłada się, że pozyska umiejętności: czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu bankowości, finansów, polityki gospodarczej, historii gospodarczej i społecznej, analizy oraz formułowania wniosków na ich podstawie; uzyskanie zdolności do obrony stawianych tez, formułowania dłuższych wypowiedzi ustnych w formie głosu w dyskusji oraz opracowywania zagadnień dotyczących powyższej tematyki w formie pisemnej. Powinien uzyskać umiejętność analizowania zagadnień gospodarczych na poziomie państw narodowych i międzynarodowym, w tym m.in. powiązania ich z różnymi innymi aspektami działalności człowieka oraz teoriami ekonomicznymi. Ma to także na celu wpływanie na kształtowanie zrozumienia znaczenia polityki gospodarczej państw, banków, finansów, rynków kapitałowych i pieniądza oraz polityki społecznej dla efektywnego funkcjonowania społeczeństwa i państwa. Ćwiczeniowy i tym samym z dyskusyjny charakter zajęć, wymaga od stron aktywnego udziału w dialogu na tematy wskazane w tym sylabusie. Zaś niezwykła różnorodność źródeł, literatury i zakres przestrzenno-czasowy tematu skłania do pozyskania umiejętności ich selekcji, a zarazem stwarza realne możliwości wykorzystania posiadanych umiejętności językowych w zakresie obcych języków.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): nie dotyczy

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Posiada podstawową i rozszerzoną wiedzę dot. aktywności gospodarczej człowieka, społeczeństw i państw na polu pieniądza i instytucji finansowych i przedsiębiorczości, w tym zakresie posługuje się odpowiednią terminologią; ma wiedzę o genezie historycznej obecnych systemów gospodarczych, systemów finansowych.	K_W01; K_W02, K_W03,
EU_02	Zna procesy gospodarcze zachodzące w okresie gospodarki rynkowej i centralnie planowanej w zakresie finansów publicznych jednostek różnego szczebla administracyjnego, polityki pieniężnej oraz wynikające skutki społecznogospodarcze.	K_W04, K_W07,
EU_03	Orientuje się w historiograficznych koncepcjach dotyczących kształtowania się podstawowych prac ekonomicznych i stosunków gospodarczych m.in. na poziomie lokalnym, w tym znaczenia i roli dla stabilizacji makroekonomicznej.	K_W06, K_W08, K_W11
EU_04	Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną badań nad historią gospodarczą z perspektywy dysfunkcyjności poszczególnych modeli gospodarczych, a w tym ze szczególną uwagą na politykę finansową, kredytową i monetarną w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów politycznych.	K_W10
EU_05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, gromadzić i analizować informacje oraz formułować wnioski na ich podstawie; ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z systemem gospodarczym państwa i w układzie międzynarodowym.	K_U01, K_U02, K_U03; K_U04
EU_06	Zna specyfikę odmiennych systemów gospodarczych w różnych państwach w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów społeczno-politycznych; bierze aktywny udział w dyskusji i poprawnie argumentuje swoje stanowisko	K_U07; K_U08; K_U09; K_U10;
EU_07	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych w zakresie historii kryzysów po roku 1907, korzystając z różnych zasobów informacyjnych; poprawnie posługuje się terminologią historyczną i społeczno-gospodarczą	K_K03;
EU_08	Rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju wiedzy i krytyki w zakresie historycznym i humanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych, rozwija swoje zainteresowania kulturalne oraz fachowe; wykazuje niezależność w formułowaniu poglądów w zakresie zagadnień historycznych i społeczno-gospodarczych uwarunkowań kształtowania się zarówno systemów monetarnych i finansowo-bankowych; potrafi w sposób krytyczny z uwzględnieniem i poszanowaniem różnych kierunków myśli społecznogospodarczej zaprezentować własne poglądy na procesy zachodzące w tych zagadnień.	K_K04;
EU_09	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowane teksty naukowe, zgodnie z kanonami przyjętymi w wybranych dziedzinach nauk humanistycznych i społecznych, ekonomicznych; uznaje i szanuje różnice punktów widzenia wynikające z podłoża narodowego,	K_K18;

	kulturowego i społecznego.	
--	----------------------------	--

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
ĆWICZENIE_01 – wprowadzenie: pojęcie, przedmiot i podmiot gospodarki na poziomie krajowym, międzynarodowym i w ujęciu globalnym i jej korelacja z kryzysem; zakres tematyczny, chronologiczny i przestrzenny	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_02 – przesłanki kryzysów gospodarczych: błędy polityki gospodarczej – chciwość – niepewność – zaufanie: uwarunkowania polityczne – społeczne – kulturowe - psychologiczne	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_03 – przesłanki instytucjonalne i strukturalne kryzysów: prawo, polityka rządów, polityka centralnych instytucji finansowych, system bankowy	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_04 – polityka vs gospodarka: poza ekonomiczne przesłanki kryzysów gospodarczych	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_05 – kryzysy finansowe i bankowe I: 1907, 1929	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_06 – kryzysy finansowe i bankowe II: 1987, 2008	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_07 – kryzysy spekulacyjne: 1995-2001 – kryzys dotcomów	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_08 – kryzys systemowy I: kryzys meksykańskiego peso – 1994; kryzys tajskiego bahta – 1997	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_09 – kryzys systemowy II: argentyński kryzys gospodarczy – 1999, brazylijski – 1994-1999	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_10 – kryzys systemowy III: rosyjski kryzys finansowy – 1998	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_11 – kryzys systemowy IV: wschodnioazjatycki kryzys finansowy – 1997	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_12 – kryzysy walutowe: powojenna hiperinflacja – niemiecka hiperinflacja: 1918-1924; polska hiperinflacja: 1918 -1924	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_13 – bańki spekulacyjne: kuwejcka giełda Souk alManakh: 1982; piramidy finansowe – m.in.: USA, Rosja, Polska	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_14 – kryzysy gospodarcze w Polsce po 1918 r.	EU_01-EU_09
ĆWICZENIE_15 – podmioty odpowiedzialne za kryzysy gospodarcze: państwo, organizacje, politycy, przedsiębiorcy – analiza przypadku	EU_01-EU_09

5. Zalecana literatura:

- Bratkowski S. (2003), Nieco inna historia cywilizacji: dzieje banków, bankierów i obrotu pieniężnego, Nowoczesność,
- Historia bankowości w Polsce (12 odcinków), „Gazeta Bankowa”, 2000.
- Hicks J. R. (1978), Kapitał i wzrost, Warszawa. 4
- Hongbing S. (20-2019), Wojna o pieniądz, t. 1-5, Wektory, Wrocław.
- <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2011/wp11261.pdf>
- https://eml.berkeley.edu/~cromer/Reprints/great_depression.pdf
- https://www.scielo.br/pdf/ea/v23n66/en_a07v2366.pdf
- <file:///C:/Users/Roman/Downloads/EignerUmlauf2015-TheGreatDepressionsof1929-1933and2007-2009.pdf>
- <http://eprints.lse.ac.uk/64491/1/WP218.pdf>
- [http://www.olr.pte.pl/pliki/2/12/Neoliberalizm_kryzys_EKONOMISTA_1_2010\(12.03.2010\).pdf](http://www.olr.pte.pl/pliki/2/12/Neoliberalizm_kryzys_EKONOMISTA_1_2010(12.03.2010).pdf)
- Jones M. E. (2015), Jałowy pieniądz. Historia kapitalizmu jako konfliktu między pracą a lichwą. T. III Od wielkiego głodu do krachu roku 2008, Wektory Wrocław.
- Morawski W. (2003), Kronika kryzysów gospodarczych, Trio, Warszawa.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?)	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	EU 0 1	EU 0 2	EU 0 3	EU 0 4	EU 0 5	EU 0 6	EU 0 7	EU 0 8	EU 0 9
Egzamin pisemny									
Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne									
Test									
Projekt	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									
...									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie prezentacji	
	Przygotowanie projektu	30
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): **znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;**
dobry plus (+db; 4,5): **bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;**
dobry (db; 4,0): **dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;**
dostateczny plus (+dst; 3,5): **zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami;**
dostateczny (dst; 3,0): **zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami;**
niedostateczny (ndst; 2,0): **niezadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;**